

Länsi-Uudenmaan hajajätevesiyhteistyö 2024

Niina Hätinen

Raportti 28/2025

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY)

Raportti 28/2025

Länsi-Uudenmaan hajajätevesiyhteistyö 2024

Laatija: Niina Hätinen

Hyväksyjä: Jaana Pönni

Hyväksytty: 31.3.2025

Valokuvat: LUVY

Kansikuva: Maisemaa Kirkkonummelta (LUVY 2019 / Hanna Keinänen)

Sisällys

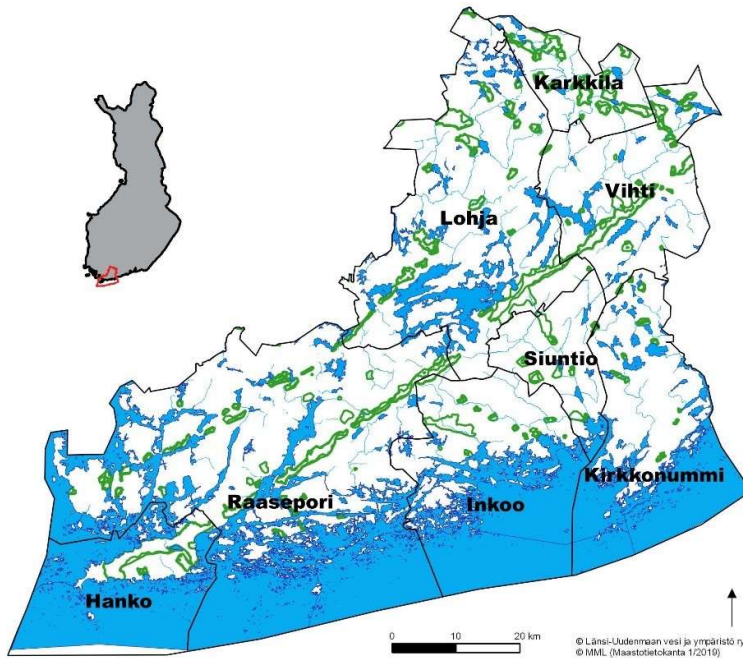
1	Hajajätevesiyhteistyön kuvaus.....	1
1.1	Tausta ja toiminta-alue.....	1
1.2	Tavoitteet	1
1.3	Organisointi ja työntekijät	2
1.4	Toimintatavat	2
1.4.1	Kartoitus- ja neuvontakäynnit	2
1.4.2	Tiedotus	3
2	Toiminta ja tulokset	4
2.1	Organisointi, suunnittelu ja seuranta	4
2.2	Kiinteistökohtainen neuvonta	4
2.3	Valvonta-alueiden priorisointi	4
2.4	Tiedotus ja viestintä.....	4
2.5	Vesientila sivusto	5
3	Kulut ja rahoitus	5
4	Johtopäätökset ja jatkotyöntarve	6
	Liiteluettelo.....	6

1 Hajajätevesiyhteistyön kuvaus

1.1 Tausta ja toiminta-alue

Haja-asutuksen jätevedet ovat vesiensuojellinen ja maankäytöllinen haaste Uudellamaalla. Erityisesti läntisellä Uudellamaalla (kuva 1) alati kasvava haja-asutus asettaa erityistä painetta jätevesiasioiden huolelliselle hoitamiselle. Alueelle on tyypillistä, että suuri määrä haja-asutusta sijoittuu nk. erityisalueille, kuten pohjavesialueille ja ranta-alueille, joilla asutus on paikoittain erittäin tiivistä. Tällaisilla herkillä alueilla jätevesien asianmukainen käsittely on erityisen tärkeää ja myös monella tavalla haasteellista. Alueellamme on myös suora kontakti Suomenlahteen, jonka tilan parantamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen vesiensuojelun saralla. Pinta-alaltaan pienellä Länsi-Uudellamaalla on vajaat 40 000 kiinteistöä viemäriverkoston ulkopuolella, joka on noin 6 % koko Suomen haja-asutuskiinteistöistä.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY) on pyrkinyt vastaamaan tunnistettuun haasteeseen toteuttamalla haja-asutuksen jätevesineuvontaa 14 vuotta toiminta-alueellaan neuvontahankkeiden muodossa. Viimeisten vuosien aikana on siirry hankeajattelusta enemmän kuntien ja LUVYn väliseen yhteistyöhön haja-asutuksen jätevesien käsittelyn edistämiseksi. Tehtyyn laajamittaiseen neuvontatyöhön ja sen saavutuksiin voi tutustua aiemmin vuosittain julkaistuista yhteenvetoraporteista (www.luvy.fi).

Kuva 1. Kartta LUVY:n toiminta-alueesta. Vihreä = pohjavesialueet.

1.2 Tavoitteet

Vaikka siirtymäajat ovat umpeutuneet eikä laajamittaiselle neuvonnalle ole enää valtion toimesta osoitettu määrärahoja on tärkeää, että neuvontaa on keskitetysti alueella saatavilla. Länsi-Uudenmaan kunnat ovat halunneet panostaa laadukkaaseen ja asiantuntevaan neuvontaan saatavuuteen ja osoittaneet vuosittain lisäjäsenmaksut, jonka turvin hajajätevesiyhteistyö on jatkunut edelleen. Alueelle on laadittu hajajätevesiyhteistyön strategia 2022-2026, jonka tarkoitus on ohjata ja tukea kuntien päätöksentekoa, ohjeistusta ja valvontaa haja-asutuksen jätevesiä koskien.

Länsi-Uudenmaan kuntien yhteistyön tarkoituksena on turvata puolueettoman, laadukkaan ja kansantajuuden sekä kaksikielisen jätevesitietouden saatavuus. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä vähentää haja-asutuksen jätevesistä aiheutuvia ympäristöhaittoja. Ympäristöhaittoja vähennetään tehokkaimmin jokaisen kiinteistön tarpeisiin sopivalla ja toimivalla

jäteveden käsittelyllä. Yleisneuvonta ja kartoitus- ja neuvontakäynnit sekä hajajätevesiyhteistyö tukevat vahvasti Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesiyhteistyön strategian 2022–2026 toteuttamista. Jätevesineuvonnan tavoitteena on lisätä asukkaiden tietoutta ja valmiuksia asianmukaiseen jätevesien käsittelyyn ja kannustaa kiinteistönomistajia tarvittaessa uusimaan järjestelmänsä vesiensuojelun kannalta hyvällä tavalla. Keskeistä asiassa on, että asukkaat saavat selkeän käsityksen siitä, kuuluvatko he puhdistusvaatimuksen piiriin vai eivät ja koskeeko heitä jokin kunnan asettama tiukempi käsittelyvaatimus. Tärkeää on selvittää myös se, täyttääkö kohteen jätevesijärjestelmä nykyisen vaatimustason. Jos järjestelmä ei täytä nykyisiä vaatimuksia, annetaan asukkaille selkeät ohjeet siitä, millä toimenpiteillä tavoitteen saavuttamiseen päästään.

1.3 Organisointi ja työntekijät

Hankkeen organisaatioon kuuluvat ohjausryhmä, työryhmä sekä hankkeen toteuttava järjestö, LUVY, henkilöstöineen. LUVY on alueellinen vesiensuojeluyhdistys, jonka jäsenistöön kuuluvat alueen kunnat, alueen teollisuutta sekä pienempiä vesien käytöstä kiinnostuneita yhteisöjä (toiminta-alue kuva 1). Yhdistys on vuosikymmenten ajan tutkinut ja seurannut toiminta-alueensa vesistöjen tilaa ja osallistunut aktiivisesti ympäristöluvallisten jätevedenpuhdistamoiden toimintatarkkailuun.

Kunnat osallistuvat hankkeen rahoitukseen, mutta myöskin toteutukseen ohjaus- ja työryhmätyöskentelyn muodossa. Kunnat muodostavat aktiivisella osallistumisellaan erittäin tärkeän pohjan yhteistyön onnistumiselle. Ohjausryhmä koostuu hankkeen rahoittajista (jokaisesta kunnasta) ja LUVY:n hanketyöntekijöistä. Ohjausryhmän rinnalla hankkeessa toimii työryhmä, joka koostuu laajemmasta otannasta kuntien virkamiehiä, pääasiassa rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, vesihuollon sekä ympäristöterveyden sektoreilta. Työryhmän kokouksia järjestetään alan ajan-kohtaisten teemojen ympärillä - hankehallintoa tehdään ennen kaikkea ohjausryhmässä.

Hankkeen vastuullisena vetäjänä toimii LUVY:n toiminnanjohtaja Jaana Pönni, joka tarjoaa hankkeen käyttöön vesiensuojelun asiantuntemusta. Lisäksi hän osallistuu hankkeen suunnitteluun ja seurantaan sekä toimii ohjausryhmän puheenjohtajana. Hankkeella on hankepäällikkö Niina Hätinen, yhdistyksen haja-asutuksen jätevesien asiantuntija, joka toimii myös neuvonnasta vastaavana. Hankepäällikön tehtäviin kuuluu mm. neuvonnan koordinointi, kuntayhteyksien ylläpito, neuvontamateriaalien ylläpito, raportointi sekä osallistuminen tiedotukseen. Hankkeen käytännön neuvontatyötä toteutti jätevesineuvoja Erkkä Laitinen. Viestinnästä vastaa LUVY:n viestintäasiantuntija Raisa Autio.

Hankkeen paikkatietoa ja tiedonhallintaa kehitti hankekoordinaattorin kanssa LUVY:n paikkatietosuunnittelija Maria Kihlström. Hankkeen toteuttamiseen on pienimuotoisesti osallistunut myös muuta LUVY:n henkilökuntaa hankesuunnitelman mukaisesti.

1.4 Toimintatavat

1.4.1 Kartoitus- ja neuvontakäynnit

Kartoitus- ja neuvontakäyntien toteutus tapahtui aiemmilta vuosilta tutulla toimintamallilla, jossa neuvontaa kohdennetaan erityisalueille. Käyntejä tarjottiin vuonna 2024 aluekohtaisesti vain Kirkkonummella, minkä mahdollisti kunnan suurempi rahoitusosuus hankkeelle. Neuvontaa tarjottiin kirjeitse, jossa kiinteistön omistajaa pyydettiin vahvistamaan neuvontakäynti etukäteen. Kartoitus- ja neuvontakäyntiin kuuluu nykyisen jäteveden käsittelyn tilan kartoitus sekä räätälöityjen neuvojen antaminen suullisesti ja kirjallisesti. Kartoitus- ja neuvontakäynnin toimintamalliin kuuluu pitkälti yhdenmukaistettu tausta-aineisto (mm. lomakkeet, liitteenä 1), neuvontamateriaali ja raportointi. Käynnillä asukkaalle annetaan kirjallinen arvio uudistamistarpeesta sekä tapauskohtaisesti räätälöity neuvontapaketti. Uudistamistarve annetaan neliportaisella asteikolla, joka perustuu arviointikriteereihin, jotka on julkaistu aiemman hankkeen loppuraportissa (Peuraniemi 2012). Uudistamistarvearvion selitykset ja toivottu eteneminen löytyvät alla olevasta taulukosta, joka on päivitetty lainsäädäntömuutosten edellyttämällä tavalla.

Taulukko 1. Uudistamistarpeen asteikot ja niiltä odotetut toimenpiteet neuvonnan jälkeen. Perustuu arviointikriteereihin (Peura-niemi 2012).

Uudistamistarvetta havainnollistava merkki	Uudistamistarpeen arvio ennen 2017	Uudistamistarpeen arvio 2022	Toivottu eteneminen
	Jätevesijärjestelmä ei nykyisellään täytä puhdistusvaatimuksia: Järjestelmä uudistettava 31.10.2019 mennessä (herkät alueet) tai erillisen aikataulun mukaisesti	Jätevesijärjestelmä ei nykyisellään täytä puhdistusvaatimuksia: Siirtymäaika loppui 31.10.19 → Ryhdyttävä toimenpiteisiin järjestelmän uudistamiseksi välittömästi tai järjestelmä uudistetaan erillisen aikataulun mukaisesti	Suunnitelma jätevesijärjestelmän uudistamisesta (ammattilaissuunnittelija), toimenpideluvan haku kunnasta, uudistaminen aikataulussa, selvityksen teko nykyisestä järjestelmästä, nykyisen järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet sekä toimenpiteet
	Pieni kunnostaminen/ pienimuotoiset parantamistoimet: Järjestelmää kunnostettava tai tehostettava	Pieni kunnostaminen/ pienimuotoiset parantamistoimet: Järjestelmää kunnostettava tai tehostettava	Selvityksen teko ja päivitys, huoltotoimet, pienet korjaukset kuten tuuletusputket, t-haarat, tiivistykset jne...
	Seuranta: Järjestelmän toimivuutta seurattava	Seuranta: Järjestelmän toimivuutta seurattava	Selvityksen teko ja päivitys, huoltotoimet, toimintakunnon tehostettu tarkkailu
	Järjestelmä kunnossa: Toimintakyvyn ja puhdistustuloksen pysyttäminen	Järjestelmä kunnossa: Toimintakyvyn ja puhdistustuloksen pysyttäminen	Asianmukainen käyttö ja huolto, käyttö- ja huolto-ohjeen sekä selvityksen teko, jos näitä ei ole
	Vähäinen jätevesimäärä: Ei puhdistusvaatimusta	Vähäinen jätevesimäärä: Ei puhdistusvaatimusta	Selvityksen tekeminen; ei järeitä laitteita/mahdollisesti hallitun maahan johtamisen huollot; jos varustelu kasvaa järjestelmä päivitetään

1.4.2 Tiedotus

Hanke tiedottaa aktiivisesti alan ajankohtaisista asioista sekä neuvontatyön etenemisestä. Asiapitoiset tiedotteet lähetetään LUVY:n toimintaperiaatteiden mukaisesti sähköisesti, sekä valtakunnan- että paikallismedialle (Liite 1). Tiedotteet ovat saatavilla myös LUVY:n verkkosivuilla. Tiedote jaetaan myös sidosryhmille. Tiedotuksessa hyödynnetään myös Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n Facebook- ja Instagram-tilejä.

2 Toiminta ja tulokset

2.1 Organisointi, suunnittelu ja seuranta

Hanketta toteutettiin kuntien kanssa laadittujen suunnitelmien pohjalta. Ohjausryhmä varmisti työskentelyn suuntaavien sekä seurasi hankkeen etenemistä. Ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa: **26.3.2024 ja 23.10.2024**. Kokoukset liittyivät hankkeen etenemiseen. Hankkeen ohjausryhmän ohella työskentelyä jatkoi myös Länsi-Uudenmaan hajajätevesityöryhmä. Työryhmää tiedotettiin ajankohtaisista aiheista sähköpostitse ja se kutsuttiin koolle kerran **15.2.2024**. Kokouksessa suunniteltiin yhteisesti hajajätevesiyhteistyön toimia vuodelle 2024, jotka esitettiin maaliskuussa ohjausryhmälle.

Hankkeen toimintaa suunnattiin ja seurattiin ohjausryhmässä, joka koostui osallistujakuntien, toteuttajan ja rahoittajien edustajista:

- Hanko / ympäristönsuojelupäällikkö Maria Degerlund
- Inkoo / ympäristöpäällikkö Julia Scheinin
- Karkkila / ympäristöpäällikkö Pirjo Siik
- Kirkkonummi / ympäristöpäällikkö Anu Vikman / ympäristötarkastaja Janne Rainio
- Lohja / ympäristötarkastaja Eija Kanninen / ympäristötarkastaja Jaana Tikkanen
- Raasepori / ympäristöpäällikkö Maria Eriksson
- Siuntio / ympäristöpäällikkö Lotta Juusti
- Vihti / ympäristöpäällikkö Sari Brusila / ympäristötarkastaja Sanna Hilska
- Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry / toiminnanjohtaja Jaana Pönni

Lisäksi vuonna 2024 pidettiin erillisiä suunnittelukokouksia mm. Kirkkonummen kiinteistökohtaisen neuvonnan osalta. Vuonna 2024 yhteistyössä Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa Raaseporin johdolla valmisteltiin Uudenmaan ELY-keskuskelle esitys vesikäymäläkiellon poistamiseksi ranta-asemakaavoista. Esityksen pohjalta kutsuttiin Uudenmaan ELY-keskus keskustelupalaveriin **23.10.2024**.

2.2 Kiinteistökohtainen neuvonta

Kiinteistökohtaista neuvontaa tehtiin vuonna 2024 Kirkkonummen Loojärven alueella. Käyntejä tarjottiin 12 kiinteistölle ja käynti toteutui seitsemällä kiinteistöllä. Kiinteistökäyntien vähyydestä johtuen, ei kiinteistökohtaisia tuloksia pystytty erittelemään. Neuvotut kiinteistöt ovat antaneet luvan toimittaa tiedot kunnalle.

2.3 Valvonta-alueiden priorisointi

Hajajätevesiyhteistyössä on tunnistettu kuntien tarve saada tukea valvontatyöhön. Vuonna 2024 LUVY tuki valvontatyötä toteuttamalla valvonta-alueiden priorisoinnin Lohjan kaupungin pohjavesialueiden osalta. Pohjavesialueet luokiteltiin valvonnan kannalta tärkeysjärjestykseen ja tiedot toimitettiin Lohjan kaupungille paikkatietoaineistoina. Valvonnan kannalta tärkeiksi nostettiin vedenhankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet, joissa asutus on tiheintä. Lohja aloittaa valvonnan toteuttamisen suunnittelun tärkeimmäksi todetun pohjavesialueen osalta vuonna 2025.

2.4 Tiedotus ja viestintä

Hankkeen toiminnasta ja ajankohtaisista asioista tiedotettiin verkkosivujen, mediatiedotteiden, uutiskirjeen sekä sähköpostin välityksellä. Hanke ylläpiti Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeen verkkosivuja osoitteissa <https://www.luvy.fi/hankkeet/hajajatevesi/> ja [vesientila.fi](https://www.luvy.fi/vesientila.fi) sekä <https://www.luvy.fi/sv/projekt/glesbygdens-avloppsvatten/> ja [vesientila.fi/sv/](https://www.luvy.fi/vesientila.fi/sv/). Hanke tiedotti toiminnastaan kolmella asiapitoisella mediatiedotteella (kaikki liitteenä 2).

- Länsi-Uudellamaalla haja-asutuksen jätevesineuvontaa annettu jo 14 vuotta -loppuraportti 2023 julkaistu. (19.3.2024)
- Onko jätevesijärjestelmäsi kunnossa? Länsi-Uudellamaalla alkaa tehostettu valvonta. (13.6.2024)
- Jätevesineuvontaa tarvitaan edelleen haja-asutusalueella - huomioi nämä neljä asiaa, jos kotisi tai mökkisi viemärijärjestelmä kaipaa uusimista. (26.9.2024)

Lisäksi LUVY tuotti neljä neuvonnallista videoita haja-asutuksen jätevesiin liittyen, jotka julkaistiin heinäkuussa LUVYn sosiaalisen median kanavissa (Facebook ja IG). Videot toteutettiin sekä suomen että ruotsinkielisinä. Videot toimitettiin valmiiden tekstiosuukien kanssa kuntien käytettäväksi omissa somekanavissaan. Videot toteutettiin niin, että niitä voidaan hyödyntää vuosittain muun tiedotuksen ohella.

2.5 Vesientila sivusto

Vuonna 2024 päivitetyllä Vesientila-verkkosivustolla on laajasti tietoa haja-asutuksen jätevesistä Länsi-Uudellamaalla. Jäteveden käsittelyn tilanne neuvonta-alueilla selviää Vesientila-sivuilla löytyvästä neuvonta-aluekartasta. Kartalta voi tarkastella jätevesienkäsittelyä kaikille vuosina 2009 – 2024 kartoitetuilla neuvonta-alueilla. Kartoitustiedon lisäksi tuloksia on visualisoitu kiinnostavampien parametrien osalta, mm. uudistamistarve, käyntien toteuma, kiinteistöjen käyttö ja vedenhankinta.

Vesientila-sivusto toimii Länsi-Uudenmaan haja-asutuksen jätevesienkäsittelyn tietopankkina. Sivustolta löytyvät Haja-jätevesihankkeen neuvojien tekemät videot, joissa on pyritty vastaamaan yleisimpiin neuvonnassa eteen tulleisiin kysymyksiin. Haja-asutuksen jätevesihankkeissa tuotetut raportit ja julkaisut löytyvät omalta alisivultaan. Tähän on koottu esimerkiksi kuntakohtaiset yhteenvedot tehdyistä käynneistä. Lisäksi sivuilla löytyy myös muuta materiaalia, lomakkeita, oppaita sekä linkityksiä muiden sisällöntuottajien sivuille.

3 Kulut ja rahoitus

Hankkeelle budjetoitiin kuntien kanssa tehtyjen suunnitelmien mukaan yhteensä 42 000 € kulut. Vuoden 2024 rahoitus perustui kuntien maksamiin lisäjäsenmaksuihin, joita oli myös vuosien aikana jäänyt hieman säästöön ja joita kohdistettiin hankkeelle myös vuonna 2024. Hankkeen toteutuneet kulut olivat hieman budjetoitua pienemmät ollen yhteensä 30 791 €. Kulut koostuivat suurimmaksi osaksi (84 %) palkka- ja henkilöstökuluista. Hallinnon kulut, sekä muut kulut (mm. esitteet ja postikulut jne.) muodostivat noin 14 % kokonaiskuluista, matkakulujen osuus oli alle 1 % ja ostopalveluiden osuus oli noin 1 %. Alla kuluerittely momenteittain.

Taulukko 2. Hankkeen kokonaisbudjetti ja kustannustoteuma

Hajavesi	Budjetti 2024	Toteuma 2024
Palkat	35000	25704
Ostopalvelut	1100	425
Matkat	1000	138
Muu	300	80
Hallinto	4600	4444
Yhteensä	42000	30791

4 Johtopäätökset ja jatkotyöntarve

Viimeisimpinä vuosina on ollut havaittavissa neuvontakäyntien määrän vähentyminen. Haja-asutuksen jätevedet ovat kuitenkin edelleen merkittävä vesistökuormittaja ja vuonna 2024 Länsi-Uudenmaan kuntien ja LUVYn hajajätevesiyhteistyössä siirryttiin enemmän valvontatyötä tukevaan suuntaan. Valvontatyön tukemisen lisäksi LUVY on edelleen kuitenkin jätevesineuvontaa alueella tarjoava taho. Erityisesti puhelin- ja sähköpostineuvonnalle koetaan tarvetta olevan edelleen.

Hajavesi-hanke tavoitti vuonna 2024 kartoitus- ja neuvontakäynneillään yhteensä seitsemän kohdetta. Hanke hoiti käytännössä toiminta-alueellaan jätevesiaiheisen tiedottamisen. Neuvonnassa painotettiin yhä edelleen mahdollisia jäteveden paikallisia ympäristövaikutuksia, mm. jakamalla aiheesta tehtyä esitettä ja keskustelemalla jäteveden lisäksi myös kaivoveden laadusta.

Läntisen Uudenmaan jätevesiyhteistyötä jatketaan vuonna 2025. Yhteistyössä painotetaan valvontatyön tukemista ja taataan ajantasaisen neuvonnan saatavuus puhelin- ja sähköpostineuvonnan muodossa alueen asukkaille. Tiedottamista jatketaan alueella aktiivisesti LUVYn toimesta.

Liiteluettelo

Liite 1. Mediatiedotteet

Länsi-Uudellamaalla haja-asutuksen jätevesineuvontaa on annettu jo 14 vuotta – hajajätevesineuvonnan loppuraportti vuodelta 2023 julkaistu

maalis 19, 2024 | [Haja-asutuksen jätevedet](#), [Länsi-Uudenmaan vesienhoidon visio](#)

Neuvontapiste toritapahtumassa. (LUVY / Karoliina Salmela)

Länsi-Uudenmaan kuntien ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n (LUVY) yhteistyö haja-asutuksen jätevesien käsittelyn osalta on jatkunut pitkään. LUVY on tarjonnut Länsi-Uudenmaan asukkaille jätevesineuvontaa jo 14 vuotta. Jätevesineuvonta on vuosien aikana muuttanut muotoaan olemassa olevan neuvonnan tarpeen mukaan. Vuoden 2019 siirtymäajan umpeutumisen jälkeen neuvonnassa on hiljalleen siirrytty kohti ylläpitävää puhelin- ja sähköpostineuvontaa. Kiinteistökohtaista neuvontaa on kuitenkin edelleen asukkaiden pyynnöstä toteutettu mahdollisuuksien mukaan.

“Länsi-Uudellamaalla tehty hajajätevesiyhteistyö on tuonut arvokasta tietoa haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tilasta kunnissa. Nyt kuntien on aika käynnistää hajajätevesien valvonta ja löytää siihen toimintatavat ja linjaukset. Koordinoitu hajajätevesiyhteistyö on tärkeää myös tulevaisuudessa, jotta valvojen kokemusten vaihdon kautta pystytään luomaan yhtenäistä valvontaa koko Läntiselle Uudellemaalle”, kommentoi Lohjan kaupungin ympäristötarkastaja Eija Kanninen.

Vuonna 2023 neuvontapuhelimeen ja -sähköpostiin tuli yhteensä 38 yhteydenottoa, selviää toiminnan vasta julkaistusta vuoden 2023 loppuraportista. Neuvojat olivat mukana neuvontapisteellä ympäri Länsi-Uuttamaata seitsemässä toritapahtumassa. Kirkkonummella tarjottiin kiinteistökohtaista neuvontaa valituille alueille ja toteutettiin kertausneuvontaa aiempina vuosina hankkeessa neuvontaa saaneille kiinteistöille valituilla alueilla. Kertausneuvonnalla tavoitettiin 21 kiinteistönomistajaa ja yhteydenottoon suhtauduttiin myönteisesti.

LUVYn ja Länsi-Uudenmaan kuntien välinen hajajätevesiyhteistyö jatkuu myös vuonna 2024. Neuvontaa on saatavilla aiempien vuosien tapaan sähköpostitse ja puhelimitse. Järjestelmällistä kiinteistökohtaista neuvontaa ei vuonna 2024 toteuteta. Neuvontamateriaalia on saatavilla monista Länsi-Uudenmaan kuntien kesätapahtumista. Neuvojat tavoittaa myös neuvontapuhelimesta 045 7750 7725 ja sähköpostitse hajavesineuvonta@luvy.fi. Neuvontamateriaalia on runsaasti saatavilla myös [Vesientila-sivustolta](#).

Julkaisu: [Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke 2023](#)

Lisätietoja:

Niina Hätinen
ympäristöasiantuntija
niina.hatinen@luvy.fi
[044 773 0018](tel:0447730018)

[Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke](#) pyrkii edistämään haja-asutuksen jäteveden käsittelyä yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Hankkeeseen osallistuu rahoittajina alueen 8 kuntaa: [Hanko](#), [Inkoo](#), [Karkkila](#), [Kirkkonummi](#), [Lohja](#), [Raasepori](#), [Siuntio](#) ja [Vihti](#). Hanketta koordinoi LUVY. Hanke on osa Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaa 2022–2026. Hankkeen rahoitus tulee alueen kunnilta.

[Länsi-Uudenmaan vesienhoidon visio ja strategia](#) on laadittu yhdessä alueen kuntien ympäristönsuojelun viranhaltijoiden kanssa. Tämä on alueelle laadittu ensimmäinen kuntayhteistyön vesistövisio ja se kuvaa kuinka vesien tilan parantaminen vaatii toteutuakseen muun muassa tietoa vesistöjen tilasta, kunnostettavien kohteiden priorisointia ja resursointia kunnostuksiin. Vision tavoitteena on, että Länsi-Uusimaa on tunnettu upeasta vesiluonnosta ja vesien tilan hyväksi tehtävästä määrätietoisesta yhteistyöstä.

Teemme työtä osana [Länsi-Uudenmaan vesistökunnostusverkostoa](#)!

Verkosto kokoaa yhteen alueen vesistökunnostajat ja jakaa tietoa vesien tilasta sekä siitä, miten jokainen voi itse vaikuttaa lähivesiin.

Onko jätevesijärjestelmäsi kunnossa? Länsi-Uudellamaalla alkaa tehostettu valvonta

kesä 13, 2024 | [Haja-asutuksen jätevedet](#), [Länsi-Uudenmaan vesienhoidon visio](#)

Umpikaivo jätevesille. (LUVY / Virve Ståhl)

Haja-asutusalueiden asukkaat ja mökkiläiset ovat läntisellä Uudellamaalla saaneet neuvontaa jätevesienkäsittelyyn jo 14 vuoden ajan. Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (LUVY) tarjoaa alueellaan puolueetonta, maksutonta ja asian-tuntevaa jätevesineuvontaa, ja jo tuhannet asukkaat ja mökkiläiset ovat saaneet apua jätevesiensä oikeanlaiseen käsit-telyyn.

Länsi-Uudenmaan kunnat aloittavat tänä kesänä tehostetun jätevesivalvonnan. Valvonta tullaan toteuttamaan joko val-vontakäyntien muodossa tai keräämällä asukailta jätevesiselvityksiä tarkistettavaksi. Järjestelmällistä valvontaa on jo aloitettu Vihdissä. Muissa kunnissa valvontaa on tehty lähinnä ilmoitusten perusteella. Huolehtimalla jätevesien asian-mukaisesta käsittelystä huolehditaan myös lähivesistöistä. Haja-asutuksen jätevesijärjestelmien valvonta kuuluu kun-tien vastuulle.

”Puhdas vesi on suomalaiselle tärkeä juttu, mutta sitä ei voi pitää itsestäänselvytenä. Myös omalla toiminnalla on vai-kutusta vesistöjen ja pohjavesien puhtauteen. Kukaan ei varmasti halua pilata omaa kiinteistöään, eivätkä asiallisesti käsiteltyt jätevedet kuormita muutakaan ympäristöä tarpeettomasti. Vesistöjen kuormituksen vähentyessä kaikilla on mahdollisuus nauttia myös niiden virkistyskäytöstä. Jätevesien valvonnassa yhteistyö asukkaiden kanssa on tärkeää. Jos korjattavaa löytyy, asia on ratkaistava ja ratkaisua pohditaan yhdessä” kertoo ympäristötarkastaja **Milla Kupiainen** Vih-din kunnalta.

Huonosti käsitellyt jätevedet voivat aiheuttaa lähivesistöjen rehevöitymistä tai pilata oman ja naapurinkin kaivoveden. Haja-asutusalueilla, joilla ei ole viemäriverkostoa, tuleekin jätevedet käsitellä niin, ettei niistä aiheudu ympäristön pi-laantumista tai sen vaaraa. Siirtymäaika jätevesijärjestelmien kuntoon saattamiseksi on umpeutunut jo vuosia sitten. Herkillä ranta- ja pohjavesialueilla jätevesien käsittely tulisi olla jo kunnossa ja ns. kuivan maan tonteilla järjestelmä tulee saattaa kuntoon viimeistään seuraavan rakennus- tai toimenpidelupaa vaativan remontin yhteydessä.

Mikäli jätevesiasiat mietityttävät, ota yhteyttä neuvojaan 045 7750 7725 tai hajavesineuvonta@luby.fi.

[Tietoa haja-asutuksen jätevesistä Länsi-Uudellamaalla >>](#)

Lisätietoja:

Niina Hätinen
ympäristöasiantuntija
niina.hatinen@luvy.fi
[044 773 0018](tel:0447730018)

[Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke](#) pyrkii edistämään haja-asutuksen jäteveden käsittelyä yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Hankkeeseen osallistuu rahoittajina alueen 8 kuntaa: [Hanko](#), [Inkoo](#), [Karkkila](#), [Kirkkonummi](#), [Lohja](#), [Raasepori](#), [Siuntio](#) ja [Vihti](#). Hanketta koordinoi LUVY. Hanke on osa Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaa 2022–2026. Hankkeen rahoitus tulee alueen kunnilta.

Teemme työtä osana [Länsi-Uudenmaan vesistökunnostusverkostoa](#)!

Verkosto kokoaa yhteen alueen vesistökunnostajat ja jakaa tietoa vesien tilasta sekä siitä, miten jokainen voi itse vaikuttaa lähivesiin.

Jätevesineuvoja tarvitaan edelleen haja-asutusalueella – huomioi nämä neljä asiaa, jos kotisi tai mökkisi viemärijärjestelmä kaipa uusia osia

syys 26, 2024 | [Haja-asutuksen jätevedet](#), [Länsi-Uudenmaan vesienhoidon visio](#)

Maasuodattamon asennus. (LUVY / Minttu Peuraniemi)

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n jätevesineuvonnan puhelin on pirissyt ja neuvontasähköpostiin on myös kilahdellut yhteydenottoja alueen asukkailta ja mökkiläisiltä tasaiseen tahtiin läpi kesän. Tänä vuonna neuvontatiedusteluista valtaosa on koskenut jätevesijärjestelmän uusimista ja asukkaat ovat kaivanneet neuvoja siitä, miten uudistaminen toteutetaan. LUVY on tehnyt jätevesineuvontaa Länsi-Uudellamaalla jo 14 vuotta.

Tänä vuonna Länsi-Uudenmaan kunnat aloittivat tehostetun jätevesivalvonnan. Valvontaa on toteutettu kunnissa joko jätevesiselvityslomakkeita keräämällä tai valvontakäynteinä. Jos kiinteistö ei kuulu kunnan ylläpitämään viemäriverkostoon, on kiinteistön omistaja itse vastuussa jätevesien käsittelystä lainsäädännön ja kuntakohtaisten määräysten mukaisesti.

Jätevesijärjestelmän uusiminen

Herkillä ranta- ja pohjavesialueilla jätevesijärjestelmät tulisi uusia välittömästi, mikäli järjestelmä ei nykyisellään täytä lainsäädännön vaatimuksia. Muilla kuin herkillä alueilla tulee jätevesijärjestelmä uusia luvanvaraisten muutos- ja korjaustöiden yhteydessä. Huomionarvoista kuitenkin on se, että vialliset ja rikkiäiset järjestelmät on aina korjattava heti. Jätevesijärjestelmän uusimisessa tulisi edetä seuraavan ohjeistuksen mukaisesti:

1. Ota yhteyttä pätevään **jätevesisuunnittelijaan**.
2. Kun suunnittelija on laatinut jätevesisuunnitelman, jossa on huomioitu lainsäädännön ja kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti vaatimukset sekä alueelliset erityispiirteet, hae järjestelmän uudistamiseksi **toimenpidelupa** kunnan rakennusvalvonnasta. Jätevesisuunnitelma liitetään toimenpidelupahakemukseen.
3. Kun toimenpidelupa on myönnetty ja se on lainvoimainen, voit aloittaa jätevesijärjestelmän **rakentamisen**. Hintavertailun/kilpailuttamisen jälkeen valitse KVV-vastaava työnjohtaja ja jätevesiurakoitsija. On hyvä dokumentoida ja valokuvata rakennusurakka ja liittää nämä jätevesisuunnitelmaan.

4. Kun urakka on valmis, **ota jätevesijärjestelmä käyttöön ja huolehdi sen huollosta** järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti. Taltioi jätevesisuunnitelma kotiin jätevesiselvitykseksi.

Vinkit järjestelmän uusimiseen voi katsoa myös videolta [Facebookista](#) tai [Instagramista](#).

Lisätietoa haja-asutuksen jätevesistä löytyy: [Haja-asutuksen jätevedet – Vesientila](#)

Lisätietoja:

Niina Hätinén
ympäristöasiantuntija
niina.hatinen@luvy.fi
[044 773 0018](tel:0447730018)

[Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke](#) pyrkii edistämään haja-asutuksen jäteveden käsittelyä yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Hankkeeseen osallistuu rahoittajina alueen 8 kuntaa: [Hanko](#), [Inkoo](#), [Karkkila](#), [Kirkkonummi](#), [Lohja](#), [Raasepori](#), [Siuntio](#) ja [Vihti](#). Hanketta koordinoi LUVY. Hanke on osa Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaa 2022–2026. Hankkeen rahoitus tulee alueen kunnilta.

Teemme työtä osana [Länsi-Uudenmaan vesistökunnostusverkostoa](#)!

Verkosto kokoaa yhteen alueen vesistökunnostajat ja jakaa tietoa vesien tilasta sekä siitä, miten jokainen voi itse vaikuttaa lähivesiin.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

PL 51, 08101 Lohja
Puh. 019 323 623

vesi.ymparisto@luvy.fi
www.luvy.fi